

Βρυξέλλες, 15.9.2021
COM(2021) 573 final

ANNEX 3

Το οικοσύστημα πολιτικής για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών

Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους: αισθητική, βιωσιμότητα, συμπεριληπτικότητα

Πίνακας περιεχομένων

ΤΟ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΜΠΑΟΥΧΑΟΥΣ	2
1. Η Πράσινη Συμφωνία	3
1.1. Το κύμα ανακαινίσεων	3
1.2. Η δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 % («Fit for 55»)	3
1.3. Το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία (CEAP)	3
1.4. Το σχέδιο δράσης για μηδενική ρύπανση	4
1.5. Η στρατηγική της ΕΕ για τις πράσινες υποδομές	4
1.6. Η ευρωπαϊκή στρατηγική προσαρμογής	4
1.7. Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030	5
1.8. Η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο»	5
1.9. Η δασική στρατηγική της ΕΕ	5
1.10. Η στρατηγική για την κλωστοϋφαντουργία	5
1.11. Στρατηγική για τις χημικές ουσίες με στόχο τη βιωσιμότητα	6
1.12. Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοοικονομία	6
1.13. Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα	6
1.14. Η στρατηγική για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα	6
2. Εδαφικές πολιτικές	7
2.1. Η πολιτική συνοχής	7
2.2. Το μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ	7
3. Τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας	8
3.1. Η νέα ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό	8
3.2. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς	8
4. Η κοινωνική διάσταση	8
4.1. Οι στρατηγικές για μια Ένωση ισότητας	8
4.2. Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων	9
4.3. Η στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού και η ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά.	9
5. Εκπαίδευση και δεξιότητες	9
5.1. Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Εκπαίδευσης	9
5.2. Η εκπαίδευση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα	10
5.3. Το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων με ορίζοντα το 2030	10
6. Η ψηφιακή δεκαετία	10
6.1. Η Ψηφιακή Πυξίδα με ορίζοντα το 2030	10

6.2.	Το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη».....	11
6.3.	Η πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων	11
6.4.	Η δέσμη μέτρων για την τεχνητή νοημοσύνη (TN)	11
7.	Η Έρευνα και η Καινοτομία	12
7.1.	Το πρόγραμμα το «Ορίζων Ευρώπη».....	12
7.2.	Οι αποστολές του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»:	12
8.	Βιομηχανική και επιχειρηματική διάσταση	13
8.1.	Η νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη	13

ΤΟ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΜΠΑΟΥΧΑΟΥΣ

Το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους αποσκοπεί στην ενσωμάτωση της **βιωσιμότητας** στην **κοινωνική ένταξη** και στην **αισθητική**, καθώς και σε άλλα στοιχεία της **ποιότητας της εμπειρίας**. Ως εκ τούτου, είναι διατομεακό εκ φύσεως και διεπιστημονικό εκ σχεδιασμού.

Το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους αποσκοπεί στη **δημιουργία γεφυρών και συνδέσεων** μεταξύ επιστημονικών κλάδων, τόπων και ανθρώπων, με τη χρήση των συλλογικών πληροφοριών και γνώσεων για την αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας των προκλήσεων που μας περιμένουν. **Οι ολοκληρωμένες προσεγγίσεις** είναι επίσης σε θέση να βελτιστοποιήσουν τον αντίκτυπο των πολιτικών, προωθώντας συνέργειες για αμοιβαία ενίσχυση.

Το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους βασίζεται σε ένα πλούσιο πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ, το οποίο εντάσσει στρατηγικούς στόχους και σημεία αναφοράς στις διάφορες διαστάσεις που θα επιδιώξει να ενσωματώσει η πρωτοβουλία. Παρότι συχνά επικεντρώνονται μόνο σε μία από τις διαστάσεις του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους, πολλές πρωτοβουλίες πολιτικής συμβάλλουν ήδη στη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την ανάπτυξή του. Το παρόν παράρτημα αποσκοπεί στην παρουσίαση αυτών των **σχετικών πλαισίων πολιτικής**.

Το κύμα ανακαινίσεων Η δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 % («Fit for 55») Το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία (CEAP) Το σχέδιο δράσης για μηδενική ρύπανση Η στρατηγική της ΕΕ για τις πράσινες υποδομές Η ευρωπαϊκή στρατηγική προσαρμογής Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοοικονομία με ορίζοντα το 2030 Η στρατηγική «Από το σφάλμα στο πλάτος» Η δασική στρατηγική της ΕΕ Η στρατηγική για την κλωστοϋφαντουργία Η στρατηγική για τις χημικές ουσίες με στόχο τη βιωσιμότητα Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοοικονομία Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα Στρατηγική για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα	Η πολιτική συνοχής Το μακρόχρονο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ	Το νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο για τον πολιτισμό Το ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης για την πολιτιστική κληρονομιά	Οι στρατηγικές για μια Ένωση Ισότητας Ο Ευρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικών Δικαιωμάτων Η στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού και την ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά	Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Εκπαίδευσης Η εκπαίδευση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα Το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων με ορίζοντα το 2030	Η ψηφιακή ταξίδα με ορίζοντα το 2030 Το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» Η πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων Η δέσμη μέτρων για την τεχνητή νοημοσύνη	Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» Οι αποστολές του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»	Μια νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη
ΠΡΑΣΙΝΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ	ΕΔΑΦΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΨΗΦΙΑΚΗ ΔΕΚΑΕΤΙΑ	ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

1. Η Πράσινη Συμφωνία

1.1. Το κύμα ανακαινίσεων¹

Η ανακοίνωση COM(2020) 662 για το κύμα ανακαινίσεων παρουσιάζει τους στόχους του προτεινόμενου Νέου Ευρωπαϊκού Μπάσουχαους. Στο πλαίσιο του κύματος ανακαινίσεων καθορίζεται σειρά σχετικών αρχών για την απανθρακοποίηση με ορίζοντα το 2050, όπως: φιλοσοφία κύκλου ζωής και κυκλικότητα· απανθρακοποίηση και ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· οικονομική προσιτότητα· προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση· υψηλά υγειονομικά και περιβαλλοντικά πρότυπα· ασφάλεια· προσβασιμότητα· αντιμετώπιση των διττών προκλήσεων της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης· σεβασμός της αισθητικής και της αρχιτεκτονικής ποιότητας. Προσδιορίζονται τα πλέον ευάλωτα άτομα και τα κτίρια με τις χειρότερες επιδόσεις στα οικιστικά, διοικητικά, εκπαιδευτικά και υγειονομικά τμήματα ως οι βασικοί τομείς προτεραιότητας για ανακαινίσεις.

Το σχέδιο δράσης για το κύμα ανακαινίσεων περιλαμβάνει σειρά επακόλουθων πρωτοβουλιών σε διάφορους τομείς πολιτικής. Μεταξύ αυτών, ο χάρτης πορείας με ορίζοντα το 2050 για τη μείωση του άνθρακα σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής των κτιρίων (αναμένεται να είναι έτοιμος το 2023), στο πλαίσιο του κύματος ανακαινίσεων, θα χρησιμεύσει ως βάση για τις μελλοντικές εξελίξεις στην πολιτική και στην αγορά για μεγάλο χρονικό διάστημα και σε όλα τα γεωγραφικά επίπεδα — ενωσιακό, εθνικό και τοπικό επίπεδο. Θα βασίζεται σε μια φιλοσοφία του κύκλου ζωής και θα λαμβάνει συγκεκριμένα υπόψη τις δυνατότητες που έχει η κυκλικότητα για τη συνολική μείωση των ανθρακούχων εκπομπών, υποστηρίζοντας έτσι την επίτευξη των κλιματικών στόχων. Παρέχει ένα όραμα και με τον τρόπο αυτό καθορίζει την κατεύθυνση της πορείας για τον κλάδο και τις δημόσιες αρχές.

¹ https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/renovation-wave_el

1.2. Η δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 % («Fit for 55»)

Δύο στοιχεία της δέσμης προτάσεων «Fit for 55» παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους: Η οδηγία 2012/27/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση και η οδηγία 2010/31/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων. Αμφότερες υποστηρίζουν τον μετασχηματισμό του δομημένου περιβάλλοντος σύμφωνα με τους κλιματικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πέραν αυτών, το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους θα συμβάλλει στην εφαρμογή της δέσμης νομοθετικών μέτρων «Fit for 55», φέρνοντας νέες καινοτόμες ιδέες για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης στο δομημένο περιβάλλον, τις βιώσιμες υποδομές και την ενσωμάτωση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των λύσεων που βασίζονται στη φύση στο δομημένο περιβάλλον. Συνδυάζει την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και τη βιωσιμότητα με την ποιότητα της διαβίωσής μας.

1.3. Το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία² (CEAP)

Το δεύτερο CEAP που εγκρίθηκε το 2020 αποσκοπεί στην αύξηση της αποδοτικότητας των πόρων και στη μείωση του αποτυπώματος της κατανάλωσης και των συνολικών περιβαλλοντικών και κλιματικών επιπτώσεων. Εκτός από μια σειρά νομοθετικών μέτρων, προτείνει μια σειρά εθελοντικών μέσων, μεταξύ των οποίων οι πράσινες δημόσιες συμβάσεις (ΠΔΣ), το οικολογικό σήμα και το πλαίσιο Level(s) της ΕΕ, για την προώθηση της βιώσιμης παραγωγής και κατανάλωσης πόρων, ώστε να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (ΕΠΣ). Τα υφιστάμενα κριτήρια των ΠΔΣ για τα βιώσιμα κτίρια, τα οποία είναι ιδιαίτερης σημασίας για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους, αναθεωρούνται, ώστε να βασίζονται σταθερά σε έννοιες κυκλικότητας, μέσω των δεικτών του πλαισίου Level(s)³. Το πεδίο εφαρμογής επικεντρώνεται σε τυπικά δημόσια κτίρια, όπως γραφεία, εργατικές κατοικίες και σχολεία, και καλύπτει τόσο τα νεόδμητα κτίρια όσο και τις ανακαινίσεις. Τα κριτήρια καλύπτουν την κυκλικότητα, την υγεία και άνεση, την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και το κόστος του κύκλου ζωής και θα στηρίξουν τους φορείς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων στην πορεία για την αύξηση της βιωσιμότητας των κτιρίων. Η δραστηριότητα αυτή θα συμβάλλει στην ανάπτυξη του εργαλείου αυτοαξιολόγησης του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους για καθοδήγηση με σκοπό τη μέτρηση του βαθμού στον οποίο ένα έργο πληροί τα κριτήρια της βιωσιμότητας, της συμπεριληπτικότητας και της αισθητικής. Οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές μπορούν να συμβάλλουν στην πρωτοβουλία για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους αγοράζοντας προϊόντα και υπηρεσίες που φέρουν το οικολογικό σήμα της ΕΕ και πληρούν υψηλά περιβαλλοντικά πρότυπα καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Τα κριτήρια απονομής του οικολογικού σήματος της ΕΕ είναι διαθέσιμα για προϊόντα σκληρής επένδυσης, επενδύσεις δαπέδων με βάση το ξύλο, τον φελλό και το μπαμπού, χρώματα και βερνίκια, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, έπιπλα και στρώματα κρεβατιών. Με το CEAP ανακοινώθηκε ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας της ΕΕ για τα απόβλητα και επανελήφθη ότι η Επιτροπή θα εξετάσει το ενδεχόμενο καθορισμού στόχων για την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων και των τμημάτων τους που αφορούν ειδικά υλικά.

² <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/45cc30f6-cd57-11ea-adf7-01aa75ed71a1>.

³ https://ec.europa.eu/environment/levels_el

1.4. Το σχέδιο δράσης για μηδενική ρύπανση⁴

Το σχέδιο δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση των υδάτων, του αέρα, και του εδάφους θέτει ως στόχο να διασφαλιστεί ότι η ρύπανση, μεταξύ άλλων και σε εσωτερικούς χώρους, δεν βλάπτει την υγεία και τα οικοσυστήματά μας. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στους χώρους όπου ζούμε. Ως εκ τούτου, καθορίζει εμβληματικές πρωτοβουλίες για τον εντοπισμό βασικών αναγκών οικολογικού προσανατολισμού και καινοτομίας στις αστικές περιοχές, καθώς και για τη χρήση των τοπικών ψηφιακών διδύμων για την πρόληψη της ρύπανσης, τόσο σε εσωτερικούς όσο και σε εξωτερικούς χώρους. Ως εκ τούτου, θα συμβάλλει στη διάσταση της βιωσιμότητας του νέου ευρωπαϊκού Μπάουχαους.

1.5. Η στρατηγική της ΕΕ για τις πράσινες υποδομές⁵

Οι πράσινες υποδομές επανασυνδέουν ζωτικές φυσικές περιοχές με αστικούς κόμβους, ενώ παράλληλα αποκαθιστούν και βελτιώνουν τον λειτουργικό τους ρόλο. Αποτελούν βασική έννοια σχεδιασμού για την προστασία του φυσικού κεφαλαίου και ταυτόχρονα για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και, ως εκ τούτου, συμβάλλουν ουσιαστικά στη βιωσιμότητα, η οποία αποτελεί βασικό στοιχείο της πρωτοβουλίας για το ευρωπαϊκό Μπάουχαους.

1.6. Η ευρωπαϊκή στρατηγική προσαρμογής⁶

Η νέα στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή έχει ως στόχο να αυξήσει και να επιταχύνει τις προσπάθειες της ΕΕ για την προστασία της φύσης, των ανθρώπων και των μέσων διαβίωσης από τις αναπόφευκτες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Ως εκ τούτου, θα συμβάλλει στη διάσταση βιωσιμότητας του νέου ευρωπαϊκού Μπάουχαους, με τη διευκόλυνση της ενσωμάτωσης ζητημάτων ανθεκτικότητας που αφορούν την κλιματική αλλαγή στην κατασκευή και την ανακαίνιση κτιρίων και υποδομών ζωτικής σημασίας. Η αποστολή του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή αποτελεί βασικό φορέα υλοποίησης της στρατηγικής. Τα εξατομικευμένα και τοποκεντρικά μέτρα και μέσα ανταπόκρισης, με τη στενή συμμετοχή των πολιτών στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη δοκιμή τους, θα αποτελέσουν έναν τομέα στον οποίο θα μπορούν να ευθυγραμμιστούν τόσο το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους όσο και η πολιτική προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

1.7. Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030⁷

Στη στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα τονίζονται τα πολλαπλά οφέλη που προσφέρουν οι αστικοί χώροι πρασίνου, συμπεριλαμβανομένων των πράσινων στεγών και τοίχων, οι οποίοι αποτελούν σημαντικό στοιχείο της πρωτοβουλίας για το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους, τόσο για τη σημαντική συμβολή τους στη βιωσιμότητα όσο και για την αισθητική τους πτυχή. Οι πρόσφατοι περιορισμοί της κυκλοφορίας λόγω της πανδημίας COVID-19 ανέδειξαν την αξία των αστικών χώρων πρασίνου για τη σωματική και πνευματική μας ευεξία. Επιπλέον, η βλάστηση θα συμβάλλει στη μείωση της θερμοκρασίας των αστικών περιοχών και στον μετριασμό των επιπτώσεων των φυσικών καταστροφών. Η εφαρμογή της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα και η ανάπτυξη λύσεων που βασίζονται στη φύση σε ευρεία κλίμακα θα συμβάλλουν στο νέο

⁴ COM(2021) 400: https://ec.europa.eu/environment/strategy/zero-pollution-action-plan_en

⁵ https://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/strategy/index_en.htm

⁶ «Στρατηγική της ΕΕ για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή», COM(2021) 82 final

⁷ https://ec.europa.eu/environment/strategy/biodiversity-strategy-2030_el

ευρωπαϊκό Μπάουχαους, δεδομένου ότι ο σχεδιασμός εκ φύσεως είναι ένας από τους πλέον αποδοτικούς, βιώσιμους και οπωσδήποτε καλαίσθητους.

1.8. Η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο»⁸

Η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» αποσκοπεί σε δίκαια, υγιή και φιλικά προς το περιβάλλον συστήματα τροφίμων. Αποσκοπεί στη διασφάλιση ότι όλοι έχουν πρόσβαση σε επαρκή, ασφαλή, θρεπτικά και βιώσιμα τρόφιμα, καθώς και στη μείωση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων. Η στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» συμβάλλει στους στόχους βιωσιμότητας και ένταξης του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους, για παράδειγμα μέσω των αστικών συστημάτων τροφίμων, των βρώσιμων κήπων και των κυκλικών συστημάτων τροφίμων.

1.9. Η δασική στρατηγική της ΕΕ⁹

Η δασική στρατηγική της ΕΕ επιδιώκει μεγαλύτερα, πιο υγιή και πιο ποικίλα δάση από ό, τι έχουμε σήμερα, ιδίως για την αποθήκευση και παγίδευση του διοξειδίου του άνθρακα, την ανάσχεση της απώλειας ενδιαιτημάτων και ειδών, και τη διασφάλιση των κοινωνικοοικονομικών λειτουργιών των δασών για τις επόμενες δεκαετίες. Υποστηρίζει επίσης ότι κατά την οικοδόμηση μιας βιώσιμης και κλιματικά ουδέτερης οικονομίας θα πρέπει να διασφαλίσουμε τη βέλτιστη χρήση του ξύλου σύμφωνα με την αρχή της αλυσιδωτής χρήσης. Αυτό σημαίνει ότι το ξύλο θα πρέπει να χρησιμοποιείται όσο το δυνατόν περισσότερο για μακρόβια υλικά και προϊόντα. Το σημερινό χαμηλό μερίδιο αγοράς της ξυλείας ως δομικού υλικού θα πρέπει να αυξηθεί, ώστε να αντικατασταθούν τα ενεργοβόρα υλικά και αυτά που βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα. Για την εξάπλωση του τομέα σε ευρεία κλίμακα, θα χρειαστεί περαιτέρω έρευνα και καινοτομία σχετικά με τα μακροπρόθεσμα και ασφαλή δομικά υλικά με βάση το ξύλο. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνεται και το ξύλο για κτίρια, το οποίο θα διαδραματίσει ρόλο στην πρωτοβουλία για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους.

1.10. Η στρατηγική για την κλωστοϋφαντουργία¹⁰

Η στρατηγική αυτή θα αλλάξει τον τρόπο παραγωγής, χρήσης και επαναχρησιμοποίησης των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Οι νεότερες γενιές θα διαδραματίσουν ιδιαίτερο ρόλο στη γεφύρωση των γενεών, στην αναδιαμόρφωση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και στην προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας. Αυτό θα ενθαρρυνθεί με τη στήριξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων με γνώμονα την ανθεκτικότητα, τη δυνατότητα επισκευής και κοινής χρήσης, την ανάπτυξη καινοτόμων υλικών, την ανάκτηση υλικών για έπιπλα ή προϊόντα δομικών κατασκευών σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και τις αρχές του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους, και με τη στήριξη έργων επίδειξης και ευαισθητοποίησης που χρηματοδοτούνται μέσω χρηματοδοτικών προγραμμάτων της ΕΕ, όπως το LIFE και το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

⁸ https://ec.europa.eu/food/horizontal-topics/farm-fork-strategy_en

⁹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12674-Forests-new-EU-strategy_el

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12822-EU-strategy-for-sustainable-textiles_el

1.11. Στρατηγική για τις χημικές ουσίες με στόχο τη βιωσιμότητα¹¹

Ο πληθυσμός της ΕΕ εκφράζει σοβαρές ανησυχίες σχετικά με τις επιβλαβείς χημικές ουσίες και τις σχετικές συνέπειες για την υγεία και το περιβάλλον. Τα υλικά και τα προϊόντα που χρησιμοποιούνται στις κατασκευές για τον σχεδιασμό εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, στα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, στην κινητικότητα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, στις μπαταρίες, στις ανεμογεννήτριες, στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και στα καταναλωτικά προϊόντα περιλαμβάνουν μεγάλη ποικιλία χημικών ουσιών, αρκετές από τις οποίες είναι επιβλαβείς και ενδέχεται να επηρεάσουν την ποιότητα ζωής μας. Οι δράσεις στο πλαίσιο της στρατηγικής για τις χημικές ουσίες με στόχο τη βιωσιμότητα, με απώτερο σκοπό ένα περιβάλλον χωρίς τοξικές ουσίες, αποσκοπούν στην καλύτερη προστασία των πολιτών και του περιβάλλοντος και στην προώθηση χημικών ουσιών και υλικών που είναι ασφαλή και βιώσιμα ήδη από τον σχεδιασμό, με την ανάπτυξη σχετικών κριτηρίων για τη στήριξη της πράσινης μετάβασης, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα μελλοντικά κτίρια, οι υποδομές και άλλα προϊόντα θα συμβάλλουν με ασφαλέστερο τρόπο στο βιώσιμο μέλλον και θα μειώσουν το συνολικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

1.12. Η στρατηγική της ΕΕ για τη βιοοικονομία¹²

Η βιοοικονομία αναζητά νέους τρόπους παραγωγής και κατανάλωσης πόρων, με σεβασμό προς τα όρια του πλανήτη μας και με την απομάκρυνση από μια γραμμική οικονομία που βασίζεται στην εκτεταμένη χρήση ορυκτών πόρων. Τα ανανεώσιμα υλικά βιολογικής προέλευσης και τα πράσινα περιβάλλοντα μπορούν να υποστηρίξουν: 1) την επίτευξη στόχων ουδετερότητας ως προς τις ανθρακούχες εκπομπές, κυκλικότητας και βιωσιμότητας· 2) τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, ιδίως θέσεων εργασίας και μέσων βιοπορισμού στην ύπαιθρο· και 3) την ποιότητα ζωής των ανθρώπων (π.χ. όσον αφορά τα δομικά υλικά, η ξυλεία θεωρείται ότι είναι καλαίσθητη, μειώνει το άγχος και έχει καλές ακουστικές ιδιότητες).

1.13. Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα¹³

Το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους συνδέεται στενά με το ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα, το οποίο είναι μια πανευρωπαϊκή πρωτοβουλία που καλεί άτομα, κοινότητες και οργανώσεις να συμμετάσχουν στη δράση για το κλίμα και να οικοδομήσουν μια πιο πράσινη Ευρώπη. Το σύμφωνο ενθαρρύνει την ανάληψη δεσμεύσεων, καταγράφει την πρόοδο και διευκολύνει τον διάλογο μεταξύ των διαφόρων παραγόντων της αλυσίδας εφοδιασμού με σκοπό τις ανακαινίσεις. Θα δημιουργήσει λύσεις από κοινού με τους πολίτες μέσω του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και θα αντλήσει ιδέες που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στο Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους. Το ευρωπαϊκό σύμφωνο για το κλίμα έχει ήδη περισσότερους από 500 πρεσβευτές¹⁴ που θα επιταχύνουν τη δράση για το κλίμα και, ως εκ τούτου, θα συμβάλλουν σε ορισμένους τομείς που επισημαίνονται από το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους.

¹¹ https://ec.europa.eu/environment/strategy/chemicals-strategy_en

¹² https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/bioeconomy/bioeconomy-strategy_en

¹³ https://ec.europa.eu/clima/policies/eu-climate-action/pact_el

¹⁴ https://europa.eu/climate-pact/ambassadors/meet-our-ambassadors_el

1.14. Η στρατηγική για βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα¹⁵

Η «στρατηγική για τη βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα» καθορίζει ένα σχέδιο για το σύστημα μεταφορών της ΕΕ ώστε να επιτύχει τον πράσινο και ψηφιακό μετασχηματισμό του και να καταστεί ανθεκτικότερο σε μελλοντικές κρίσεις. Η εν λόγω στρατηγική συμβάλλει στο Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους, καθιστώντας τις μεταφορές βασικό παράγοντα για τη διασφάλιση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και φέρνοντας πιο κοντά τους πολίτες και τις περιφέρειες της Ευρώπης. Παρέχει επίσης λύσεις για να καταστούν οι μεταφορές και η κινητικότητα πιο βιώσιμες, συμβάλλοντας στο να καταστούν οι πόλεις και οι κωμοπόλεις μας ένας υγιέστερος τόπος διαβίωσης. Αποσκοπεί επίσης να καταστήσει την κινητικότητα περισσότερο διαθέσιμη και οικονομικά προσιτή σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα, σύμφωνα με την αρχή της συμπεριληπτικότητας του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους.

2. Εδαφικές πολιτικές

2.1. Η πολιτική συνοχής

Η πολιτική συνοχής αποτελεί βασικό μέσο για τη στήριξη του πράσινου και δίκαιου μετασχηματισμού στις πόλεις και στις περιφέρειες της Ευρώπης, συμβάλλοντας έτσι στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και στο κύμα ανακαινίσεων. Δεδομένου ότι η πολιτική συνοχής λειτουργεί υπό καθεστώς επιμερισμένης διαχείρισης, προσφέρει σημαντικές δυνατότητες και ευκαιρίες για την εδραίωση του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους σε οικοσυστήματα αστικής και περιφερειακής ανάπτυξης και την περαιτέρω συμμετοχή των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών. Η ολοκληρωμένη εδαφική ανάπτυξη που προωθείται από την πολιτική συνοχής και τα ειδικά μέσα επιτρέπουν στους εθνικούς, περιφερειακούς και τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς να εφαρμόζουν τις αρχές του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους στις επενδύσεις με τρόπο που λαμβάνει υπόψη την εδαφική διάσταση. Επιπλέον, η πολιτική συνοχής προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία για την εξεύρεση νέων λύσεων μέσω της διασυννοριακής και διακρατικής συνεργασίας.

Η στήριξη της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης μέσω της υποχρεωτικής σχετικής δέσμευσης πόρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (8 % των συνολικών εθνικών κονδυλίων) και της Ευρωπαϊκής Αστικής Πρωτοβουλίας (400 εκατ. EUR) προσφέρει δυνατότητες για την αντιμετώπιση σύνθετων αστικών προκλήσεων, οι οποίες απαιτούν διεπιστημονικές πολιτικές απαντήσεις για την πράσινη μετάβαση, σε συνδυασμό με τις αρχές του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους, με την προώθηση μιας τοποκεντρικής και ολοκληρωμένης προσέγγισης χωρίς αποκλεισμούς και της συμμετοχής των τοπικών ενδιαφερόμενων φορέων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής αναμένεται να επενδυθούν περισσότερα από 100 δισ. EUR σε έργα που σχετίζονται με το κλίμα και το περιβάλλον κατά την περίοδο 2021-2027. Επιπλέον, θα χρηματοδοτηθεί έρευνα για τον οικολογικό προσανατολισμό της οικονομίας. Όσον αφορά τις επενδύσεις σε κτίρια, η πολιτική συνοχής μπορεί να στηρίξει έργα που αφορούν δημόσια κτίρια, πολυκατοικίες και «εργατικές κατοικίες». Η πολιτική συνοχής μπορεί επίσης να βοηθήσει τις περιφέρειες να τονώσουν την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία στον κατασκευαστικό και οικοδομικό τομέα και να στηρίξουν την ανάπτυξη νέων υλικών και λύσεων για οικονομικά προσιτές και βιώσιμες ανακαινίσεις.

¹⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0789>

2.2. Το μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ

Στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με το μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές της ΕΕ προσδιορίζονται οι κύριες προκλήσεις τις οποίες αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές και επισημαίνονται οι διαθέσιμες ευκαιρίες.

Στο πλαίσιο του οράματος τίθεται ο στόχος της αντιμετώπισης αυτών των προκλήσεων, με την αξιοποίηση αφενός των αναδυόμενων ευκαιριών της κοινωνικά βιώσιμης πράσινης μετάβασης και της ψηφιακής μετάβασης και, αφετέρου, των διδαγμάτων που αντλήθηκαν από την πανδημία COVID-19 και με τον προσδιορισμό μέσων για τη βελτίωση της ποιότητας της αγροτικής ζωής, την επίτευξη ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης και την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης. Με βάση τις διερευνητικές και ευρείες διαβουλεύσεις με τους πολίτες και άλλους παράγοντες στις αγροτικές περιοχές, στο πλαίσιο του οράματος προτείνεται ένα αγροτικό σύμφωνο και ένα αγροτικό σχέδιο δράσης, τα οποία έχουν ως στόχο να καταστήσουν τις αγροτικές περιοχές μας ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες. Καλούνται όλα τα Ταμεία να συνεργαστούν για τη βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.

Μεταξύ των προτεινόμενων δράσεων, η εμβληματική πρωτοβουλία για τη στήριξη των αγροτικών δήμων κατά την ενεργειακή μετάβαση και την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής περιλαμβάνει δράσεις για τη βελτίωση της ποιότητας των αγροτικών κατοικιών και άλλων κτιρίων και προωθεί τη χρήση διαρθρωτικών πόρων για τη χρηματοδότηση του κύματος ανακαινίσεων, ιδίως σε σύνδεση με την πρωτοβουλία για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους.

3. Τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας

3.1. Η νέα ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό¹⁶

Μία από τις κατευθυντήριες αρχές της νέας ευρωπαϊκής ατζέντας για τον πολιτισμό και του προγράμματος εργασιών του Συμβουλίου για τον πολιτισμό για την περίοδο 2019-2022 είναι η συμβολή του πολιτισμού στη βιώσιμη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη. Αυτό αντικατοπτρίζεται σε αρκετές υφιστάμενες ομάδες εμπειρογνομόνων των κρατών μελών, οι οποίες συντονίζονται από την Επιτροπή (σχετικά με την αρχιτεκτονική υψηλής ποιότητας, την πολιτιστική κληρονομιά και την κλιματική αλλαγή και την πολιτιστική διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης), ενώ άλλες ασχολούνται με το ευρύτερο οικοσύστημα (συνθήκες εργασίας των καλλιτεχνών, ισότητα των φύλων, κ.λπ.). Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT) θα συστήσει μια κοινότητα γνώσης και καινοτομίας ειδικά στον τομέα του πολιτισμού και της δημιουργίας (CCSI). Ένας άλλος στρατηγικός στόχος της ατζέντας είναι η αξιοποίηση της δύναμης του πολιτισμού και της πολιτιστικής πολυμορφίας για την κοινωνική συνοχή και ευημερία. Με τον τρόπο αυτό, η ατζέντα συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων και των τριών διαστάσεων του νέου ευρωπαϊκού Μπάουχαους.

¹⁶ [EUR-Lex — 52018DC0267 — EL — EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

3.2. Το ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς¹⁷

Ως συνέχεια του ευρωπαϊκού έτους πολιτιστικής κληρονομιάς 2018, το ευρωπαϊκό πλαίσιο υπογραμμίζει, μέσω 60 δράσεων, τις δυνατότητες που έχει η πολιτιστική κληρονομιά να ενισχύσει το κοινωνικό κεφάλαιο, να τονώσει την οικονομική ανάπτυξη και να διασφαλίσει την περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Ως ξεχωριστό τμήμα του (δομημένου) περιβάλλοντός μας, η πολιτιστική κληρονομιά και τα ιστορικά κτίρια μπορούν να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους για μια καλαίσθητη και βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς.

4. Η κοινωνική διάσταση

4.1. Οι στρατηγικές για μια Ένωση ισότητας

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμμετέχει ενεργά στην επίτευξη μιας Ένωσης ισότητας. Οι ειδικές στρατηγικές¹⁸ καθορίζουν μηχανισμούς και δράσεις για τη δημιουργία των συνθηκών διαβίωσης και ευημερίας για όλους, ανεξάρτητα από διαφορές που βασίζονται στο φύλο, στη φυλετική ή εθνοτική καταγωγή, στη θρησκεία ή στις πεποιθήσεις, στην αναπηρία, στην ηλικία ή στον γενετήσιο προσανατολισμό. Εκτός από τις στοχοθετημένες δράσεις, η ενισχυμένη ενσωμάτωση της ισότητας και της προσβασιμότητας σε όλες τις σχετικές πολιτικές, τη νομοθεσία και τα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους, θα είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη μιας Ένωσης Ισότητας.

Η στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030¹⁹ τονίζει ότι η προσβασιμότητα στο δομημένο και εικονικό περιβάλλον αποτελεί προϋπόθεση για τα άτομα με αναπηρία ώστε να ζουν ανεξάρτητα και να συμμετέχουν πλήρως σε όλες τις πτυχές της ζωής. Η προσβασιμότητα αποτελεί επίσης βασικό στοιχείο της βιωσιμότητας των κτιρίων, δεδομένου ότι τα καθιστά εύχρηστα από πιο διαφορετικά άτομα, χωρίς αποκλεισμούς, και ανθεκτικότερα, καθώς ανταποκρίνονται καλύτερα στις μεταβαλλόμενες ανάγκες ενός γηράσκοντος πληθυσμού. Συναφής με το Νέο Ευρωπαϊκό Bauhaus είναι επίσης ο στόχος που ορίζεται στο στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για τους Ρομά που αποσκοπεί στην αύξηση της αποτελεσματικής ισότιμης πρόσβασης σε επαρκή στέγαση χωρίς διαχωρισμούς και σε βασικές υπηρεσίες έως το 2030.

4.2. Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων²⁰

Με το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, η Επιτροπή θέτει τον φιλόδοξο στόχο να μειώσει κατά τουλάχιστον 15 εκατομμύρια τον αριθμό των ατόμων στην ΕΕ που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού έως το 2030

¹⁷ [Ευρωπαϊκό πλαίσιο δράσης στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς – Υπηρεσία Εκδόσεων της ΕΕ \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/culture/european-cultural-heritage-framework-action-plan-2021-2025)

¹⁸ Η στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025, το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την καταπολέμηση του ρατσισμού 2020-2025, το στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την ισότητα, την ένταξη και τη συμμετοχή των Ρομά 2020-2030, η στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ και η στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030.

¹⁹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=el&pubId=8376&furtherPubs=yes>

²⁰ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights_el

—συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον 5 εκατομμυρίων παιδιών. Το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους θα ευνοήσει την κοινωνική ένταξη μέσω της προώθησης της αρχής της προσβασιμότητας, όχι μόνο όσον αφορά τη φυσική προσβασιμότητα, αλλά και την προσβασιμότητα στις πληροφορίες και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί επίσης στις δράσεις που σχετίζονται με την οικονομική προσιτότητα. Ως εκ τούτου, και οι δύο πρωτοβουλίες είναι στενά συνδεδεμένες μεταξύ τους.

4.3. Η στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού²¹ και η ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά²².

Η καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και η προώθηση κοινωνιών χωρίς αποκλεισμούς και φιλικών προς τα παιδιά, τα συστήματα υγείας και εκπαίδευσης αποτελούν βασικά στοιχεία της στρατηγικής της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, όπως και για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους. Επιβεβαιώνοντας ότι κάθε παιδί έχει δικαίωμα σε ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο από τα πρώτα στάδια της ζωής του, η στρατηγική υπογραμμίζει ότι τα παιδιά που προέρχονται από οικογένειες χαμηλού εισοδήματος διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο σοβαρής στέρησης στέγασης ή συνωστισμού και είναι περισσότερο εκτεθειμένα στο ενδεχόμενο αστεγιάς. Η σύσταση του Συμβουλίου για τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά καλεί τα κράτη μέλη να παρέχουν αποτελεσματική πρόσβαση σε επαρκή στέγαση (καθώς και σε διάφορες άλλες βασικές υπηρεσίες, ορισμένες από τις οποίες θα πρέπει να είναι δωρεάν) σε όλα τα παιδιά που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού. Τα εθνικά σχέδια δράσης για τον τρόπο υλοποίησης της ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά θα πρέπει να καλύπτουν την περίοδο έως το 2030 και θα πρέπει να συνδυάζονται με εκείνα που αποσκοπούν σε εδαφικούς μετασχηματισμούς στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας.

5. Εκπαίδευση και δεξιότητες

5.1. Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Εκπαίδευσης

Η συμμαχία «Εκπαίδευση για το Κλίμα»²³ επιδιώκει να δημιουργήσει από κοινού μια συμμετοχική εκπαιδευτική κοινότητα που θα στηρίζει τις αλλαγές που απαιτούνται για μια κλιματικά ουδέτερη κοινωνία. Μέσω της διαδικτυακής πλατφόρμας της και γενικά μέσω της αλληλεπίδρασής της σε επίπεδο κοινότητας, η συμμαχία «Εκπαίδευση για το Κλίμα» μπορεί να φιλοξενήσει συζητήσεις και συμμετοχικές προκλήσεις («δεσμεύσεις») γύρω από τις προτεραιότητες που σχετίζονται με το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους. Συγκεκριμένα, η συμμαχία «Εκπαίδευση για το Κλίμα» μπορεί να ενθαρρύνει δράσεις που προωθούν τη γόνιμη αλληλεπίδραση μεταξύ πράσινων σχολείων, ως υλικών δομών, και όλων των άλλων στοιχείων ενός μαθησιακού περιβάλλοντος (καινοτόμες παιδαγωγικές μέθοδοι, μάθηση βάσει έργων, διαθεματικές ομάδες εκπαιδευτικών κ.λπ.).

Οι συνεργασίες ευρωπαϊκών πανεπιστημίων²⁴ μπορούν να συμβάλλουν στο Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους ενθαρρύνοντας φοιτητές από διάφορα επιστημονικά πεδία και διαφορετικές χώρες να συνεργαστούν με αρχιτέκτονες, καλλιτέχνες, μηχανικούς και σχεδιαστές για να επιτύχουν τη

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A52021DC0142>.

²² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021H1004&from=EL>

²³ <https://education-for-climate.ec.europa.eu/en>

²⁴ https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area/european-universities-initiative_el

βιωσιμότητα. Θα προωθήσουν επίσης μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σε επίπεδο ιδρύματος, όπου η βιωσιμότητα θα είναι ενσωματωμένη σε όλες τις δραστηριότητες, σύμφωνα με το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους.

5.2. Η εκπαίδευση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα

Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με την εκπαίδευση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα προβλέπεται για το τέλος του 2021. Στόχος της είναι να στηρίξει την ενσωμάτωση της πράσινης μετάβασης και της βιωσιμότητας σε όλες τις φάσεις και σε όλα τα στάδια της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της σχολικής εκπαίδευσης, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

Το Erasmus+ παρέχει διάφορους τρόπους στήριξης των δράσεων σε επίπεδο σχολείου και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με την εκπαίδευση για την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για τη βιωσιμότητα, καθώς και της δημιουργικότητας και της καινοτομίας σύμφωνα με το νέο ευρωπαϊκό Μπάουχαους.

5.3. Το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων με ορίζοντα το 2030²⁵

Οι συνδυασμένες επιπτώσεις της ταχείας τεχνολογικής εξέλιξης, της ψηφιοποίησης, της κλιματικής αλλαγής, των δημογραφικών τάσεων και των νέων μορφών εργασίας απαιτούν καινοτόμες ιδέες προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η εκπαίδευση και η επαγγελματική κατάρτιση δεν προσαρμόζονται απλώς στις αλλαγές, αλλά βρίσκονται και στην πρώτη γραμμή της τελειοποίησης και της προώθησης αυτής της αλλαγής. Το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων θα είναι θεμελιώδες για την εφαρμογή του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους, δεδομένου ότι αποσκοπεί στη βελτίωση της συνάφειας των δεξιοτήτων στην ΕΕ για την ενίσχυση της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας, τη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης και την οικοδόμηση της ανθεκτικότητάς μας, εκφράζοντας το δικαίωμα σε ποιοτική εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση χωρίς αποκλεισμούς. Συνδέεται, ως εκ τούτου, στενά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τη νέα ψηφιακή στρατηγική και τις νέες στρατηγικές για τη βιομηχανία και τις ΜΜΕ, διότι οι δεξιότητες αποτελούν βασικό παράγοντα για την επιτυχία τους. Επιπλέον, υποστηρίζει επίσης την πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με μια γέφυρα προς την απασχόληση – ενίσχυση των Εγγυήσεων για τη Νεολαία.

6. Η ψηφιακή δεκαετία

6.1. Η Ψηφιακή Πυξίδα με ορίζοντα το 2030²⁶

Με βάση τη χάραξη της μελλοντικής ψηφιακής στρατηγικής της Ευρώπης, η οποία καθορίζει ένα πρόγραμμα μεταρρύθμισης της πολιτικής, με την πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων, την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες, την πράξη για τις ψηφιακές αγορές, την πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη και τη στρατηγική κυβερνοασφάλειας, η ψηφιακή δεκαετία αποσκοπεί στη μετουσίωση της ψηφιακής φιλοδοξίας της ΕΕ για το 2030 — ψηφιακή κυριαρχία σε έναν ανοικτό και διασυνδεδεμένο κόσμο, και εφαρμογή ψηφιακών πολιτικών που δίνουν τη δυνατότητα στους πολίτες και στις επιχειρήσεις να αξιοποιούν ένα ανθρωποκεντρικό, βιώσιμο και περισσότερο ευημερούν ψηφιακό μέλλον — με συγκεκριμένους όρους. Οι στόχοι που

²⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=el>

²⁶ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_el

καθορίζονται για την επιτάχυνση της παροχής εγκάρσιων ψηφιακών τεχνολογιών και υπηρεσιών (δεξιότητες, συνδεσιμότητα, ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών) θα συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προσδιορίζονται από το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους (συνδεσιμότητα, ψηφιακό χάσμα, γεφύρωση του τοπικού με το παγκόσμιο επίπεδο). Η κινητοποίηση και η ενίσχυση των ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας αποτελεί βασικό στόχο της ψηφιακής δεκαετίας. Ορισμένοι από τους 200 κόμβους του δικτύου αναμένεται να επικεντρωθούν επίσης στον κατασκευαστικό τομέα ή στη δημιουργία και τις τέχνες. Αυτοί οι κόμβοι θα κινητοποιηθούν στο πλαίσιο του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους για την ανάπτυξη βιώσιμων, πραγματικών και εικονικών περιβαλλόντων και εμπειριών χωρίς αποκλεισμούς.

6.2. Το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»

Το νεοοργανωθέν πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» θα παρέχει στρατηγική χρηματοδότηση για την επιτάχυνση της οικονομικής ανάκαμψης και τη διαμόρφωση του ψηφιακού μετασχηματισμού της κοινωνίας και της οικονομίας της Ευρώπης, ιδίως μέσω της ανάπτυξης και της ευρείας χρήσης ψηφιακών τεχνολογιών.

Ειδικότερα, το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» θα στηρίζει συμμετοχικές προσεγγίσεις και την ανάπτυξη υποδομών για έξυπνες κοινότητες που θα συμβάλλουν στην υλοποίηση της ανάπτυξης του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους. Η προώθηση των τοπικών ψηφιακών διδύμων μπορεί να προωθήσει τον συμμετοχικό πολεοδομικό σχεδιασμό για ένα πιο οικολογικό και βιώσιμο περιβάλλον διαβίωσης. Το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» θα στηρίζει επίσης ορισμένες εγκαταστάσεις δοκιμών και πειραματισμού τεχνητής νοημοσύνης (TEF), οι οποίες θα προωθούν την καινοτομία, μεταξύ άλλων, στην υγεία και στις έξυπνες κοινότητες.

Διάφορες ψηφιακές πρωτοβουλίες, μέσω του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη», της European Digital Skills Hub ή του προγράμματος S + T + ARTS, θα συμβάλλουν στην οικοδόμηση σχέσεων μεταξύ των φορέων ψηφιακής καινοτομίας και των «δημιουργών» (καλλιτέχνες, διαχειριστές και φορείς ανάπτυξης πόλεων, τομέας υγείας), οι οποίες θα συμβάλλουν στην επιτυχία του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους.

6.3. Η πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων

Η Επιτροπή πρότεινε, τον Νοέμβριο του 2020, την πράξη για τη διακυβέρνηση δεδομένων, η οποία καθορίζει το πλαίσιο για την κοινοχρησία δεδομένων και τη διακυβέρνηση των χώρων δεδομένων. Η εν λόγω πράξη θα παρέχει το νομικό πλαίσιο ώστε να είναι δυνατή η συλλογή, η αξιοποίηση και η χρήση περισσότερων δεδομένων για τη σχεδίαση των κτιρίων του μέλλοντος με μεγαλύτερη φιλικότητα προς το περιβάλλον και το ελάχιστο ή μηδενικό αποτύπωμα άνθρακα.

6.4. Η δέσμη μέτρων για την τεχνητή νοημοσύνη (TN)

Μέσω της δέσμης μέτρων για την τεχνητή νοημοσύνη που εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2021, η Επιτροπή έθεσε τη βάση ενός πρώτου νομικού πλαισίου για την τεχνητή νοημοσύνη στην ΕΕ και δρομολόγησε ένα συντονισμένο σχέδιο με τα κράτη μέλη. Στόχος της δέσμης μέτρων είναι η εγγύηση της ασφάλειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών και των επιχειρήσεων, με παράλληλη ενίσχυση της αποδοχής της TN, των επενδύσεων και της καινοτομίας σε ολόκληρη την ΕΕ. Η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης θα αποτελέσει βασική συνιστώσα για νέα επιχειρηματικά μοντέλα που θα αναπτυχθούν στο πλαίσιο του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους

και πηγή καινοτόμων ψηφιακών λύσεων για εξατομικευμένες προσεγγίσεις, διατηρώντας παράλληλα τη βέλτιστη ισορροπία τόσο με την αισθητική όσο και με την εργασία και την επανασύνδεση με τη φύση.

7. Η Έρευνα και η Καινοτομία

7.1. Το πρόγραμμα το «Ορίζων Ευρώπη»²⁷

Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» θα στηρίξει την πράσινη μετάβαση της Ευρώπης με βάση ανταγωνιστικές ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας για τη βιομηχανία και τις υπηρεσίες. Η μετάβαση αυτή απαιτεί σημαντικές προσπάθειες στη διεπιστημονική έρευνα και καινοτομία στους τομείς των καθαρών τεχνολογιών και των κοινωνικών μεταβάσεων, όπως προωθεί το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους. Η έρευνα και η καινοτομία θα καθορίσουν την ταχύτητα με την οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί αυτή η μετάβαση, η οποία θα επηρεάσει άμεσα τις επιπτώσεις και τα παράλληλα οφέλη, όπως τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, την αύξηση της απασχόλησης, την κοινωνική ένταξη, τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και τη μειωμένη εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα. Όλα αυτά τα μέτρα θα ωφελήσουν την κοινωνία και τους πολίτες, καθώς θα προσφέρουν λύσεις για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της εποχής μας. Η συνεργασία και η δημιουργικότητα —ιδίως η επιστημονική, κοινωνική και τεχνολογική— αποτελούν το θεμέλιο της ειρήνης και της ευημερίας για όλους. Η έρευνα και η καινοτομία μπορούν επίσης να διαδραματίσουν ρόλο στη διάδοση του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους πέραν της ΕΕ, μέσω της παγκόσμιας προσέγγισης της έρευνας και της καινοτομίας²⁸, όπως με την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με πρότυπα, βέλτιστες πρακτικές και νέες ιδέες.

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (EIT), μέσω των κοινοτήτων γνώσης και καινοτομίας (ΚΓΚ), υλοποιεί δραστηριότητες που συνδυάζουν το γνωσιακό τρίπτυχο της εκπαίδευσης, της έρευνας και της καινοτομίας για την επίτευξη των στόχων του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους. Μέσω του τοποκεντρικού μοντέλου παρέμβασης και του οικοσυστήματός του με περισσότερους από 2 000 εταίρους που βρίσκονται σε ολόκληρη την ΕΕ, το EIT συνεργάζεται με τους πολίτες και τους ευαισθητοποιεί σχετικά με το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους, στηρίζει νέες επιχειρηματικές ιδέες που ενσωματώνουν τις αρχές του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους και επιταχύνει την ανάπτυξη νεοφυών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους.

7.2. Οι αποστολές του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»²⁹:

Για να ενισχυθεί η φιλόδοξη, τολμηρή και μακροπρόθεσμη έρευνα και καινοτομία, στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» προτείνονται πέντε αποστολές. Πρόκειται για τις εξής: 1) 100 κλιματικά ουδέτερες πόλεις έως το 2030 — από τους πολίτες για τους πολίτες· 2) Μια Ευρώπη ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή: Προετοιμασία της Ευρώπης για κλιματικές διαταραχές και επιτάχυνση του μετασχηματισμού σε μια Ευρώπη δίκαιη και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή έως το 2030· 3) Μέριμνα για τα εδάφη, μέριμνα για τη ζωή· 4) Αποστολή «Starfish 2030»: αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας· και 5) Καταπολέμηση του καρκίνου: μια εφικτή αποστολή. Στόχος των αποστολών αυτών είναι η παραγωγή ευρωπαϊκών δημόσιων

²⁷ <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/3c6ffd74-8ac3-11eb-b85c-01aa75ed71a1>

²⁸ https://ec.europa.eu/info/files/communication-global-approach-research-and-innovation_el

²⁹ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/missions-horizon-europe_el

αγαθών σε μεγάλη κλίμακα για την επίλυση σημαντικών συστημικών προκλήσεων. Όπως και το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους, οι αποστολές έχουν ως στόχο να εμπνεύσουν το κοινό και να κινητοποιήσουν τη φαντασία του, να συνεργαστούν και να δημιουργήσουν από κοινού με τους πολίτες και τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και να αναπτύξουν ιδέες, πρωτότυπα, προϊόντα και λύσεις για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Πέρα από τη δρομολόγηση εμβληματικών έργων επίδειξης του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους, οι αποστολές που αφορούν τις πόλεις και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή είναι πολύ ελπιδοφόρες για την ανάπτυξη περαιτέρω συνεργειών με το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους. Η αποστολή «Πόλεις» θα δρομολογήσει ειδική δράση για να συμπεριλάβει τις αρχές και τις αξίες του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους στην ανάπτυξη των συμβάσεων πόλης για το κλίμα.

8. Βιομηχανική και επιχειρηματική διάσταση

8.1. Η νέα βιομηχανική στρατηγική για την Ευρώπη³⁰

Η βιομηχανία και οι επιχειρήσεις είναι σημαντικοί παράγοντες στην παροχή υποδομών, προϊόντων και υπηρεσιών που καθιστούν δυνατή και συμβάλλουν στην υλοποίηση του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους σε ολόκληρη την Ευρώπη και εκτός των συνόρων της.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικαιροποίησε τη βιομηχανική στρατηγική της τον Μάιο του 2021 για να διασφαλίσει ότι οι βιομηχανικές φιλοδοξίες μας λαμβάνουν υπόψη τις νέες συνθήκες μετά την κρίση λόγω της νόσου COVID-19, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι η ευρωπαϊκή βιομηχανία μπορεί να πρωτοστατήσει στη μετάβαση σε μια πράσινη, ψηφιακή και ανθεκτική οικονομία. Η πορεία μετάβασης για τα 14 οικοσυστήματα που έχουν προσδιοριστεί θα είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη του εν λόγω στόχου. Το οικοσύστημα των δομικών κατασκευών έχει λάβει προτεραιότητα για την επίτευξη αυτής της μετάβασης, η οποία θα βασίζεται σε έναν χάρτη πορείας που θα δημιουργηθεί από κοινού με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τους διάφορους τομείς της Επιτροπής μέσω του φόρουμ υψηλού επιπέδου για τις κατασκευές.

Η πορεία μετάβασης του οικοσυστήματος των δομικών κατασκευών είναι σημαντική για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους, καθώς αφορά τη βιωσιμότητα με σκοπό να συμβάλλει στην καλύτερη προστασία των ανθρώπων και του περιβάλλοντος, ενθαρρύνοντας την καινοτομία και τη βελτίωση της ειδίκευσης των ατόμων και αναπτύσσοντας ασφαλείς και βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις ή τη βιωσιμότητα των δομικών προϊόντων και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και των περιβαλλοντικών επιδόσεων των δομημένων στοιχείων. Εκτός από τις κατασκευές, τα βιομηχανικά οικοσυστήματα «εγγύτητας, κοινωνικής οικονομίας και πολιτικής ασφάλειας», των «τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας», του «τουρισμού» ή των «κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων», όπως προσδιορίζονται στο πλαίσιο της βιομηχανικής στρατηγικής, έχουν ιδιαίτερη σημασία για το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους. Ο οικολογικός και ψηφιακός μετασχηματισμός στα εν λόγω οικοσυστήματα, όπως υποστηρίζεται από την πορεία της επικείμενης μετάβασης, μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην προώθηση των αξιών του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους με συγκεκριμένο τρόπο και σε διάφορες αξιακές αλυσίδες.

³⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0102&from=EL>